

Litografiska Tryckeribolaget, Helsingfors.

FINSKA FOGELÄGG

SUOMEN LINTUIN MUNIA

TECKNADE AF

KUVANNUT

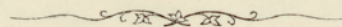
G. SUNDMAN.

MED TEXT AF

TEKSTILLÄ VARUSTANUT

J. A. PALMÉN.

III.

HELSINGFORS,

FINSKA LITTERATUR-SÄLLSKAPETS TRYCKERI,

1881.

Andfoglar.

Mergus merganser LINN.

(Nilsson II p. 499, Holmgren p. 1139, Westerlund p. 184, v. Wright-Palmén p. 530, Malmberg p. 133, Mela p. 222.)

Storskrake.

Sitt bo reder denna art uti ihåliga träd eller uti hållkar uthängda till beskattning; äggens antal är vanligen 9—11, någongång 15, men stiger ända till 20 stycken uti beskattade hållkar; de anträffas redan i medlet af maj eller senare, ofta dock ännu långt in i juni månad. Åbotrakten den 15 maj 1856, *K. Levison*; Helsingfors den 26 maj 1863, *Melas* samling och den 8 maj, *Dahlström*; Pernå (Löfö) den 18 juni 1878 åtta stycken olegade ägg, *K. E. Pelander*; Korpiselkä den 29 maj 1880, *Hj. Schulman*; uti Ijo erhöill *C. Brander* fyra ägg den 25 maj 1863; Nedertorneå den 30 maj 1879, *E. Hougberg*. — Det afbildade exemplaret är taget i Pudasjärvi af *C. Brander*.

Längd, Pituus:	70	70	69,5	69,5	69	69	68,7	68,5	67	66,8	66	65	65	64,7	64,2	63,3 mill.	(18).
Bredd, Paksuus:	47	46	45,7	46,4	48	45,5	47,8	46,7	45,5	46,8	48,2	47,3	45	47,5	45,5	47 mill.	

Mergus serrator LINN.

(Nilsson II p. 505, Holmgren p. 1141, Westerlund p. 185, v. Wright-Palmén p. 540, Malmberg p. 133, Mela p. 223.)

Pracka.

Denna landets allmännaste och mest utbredda simfogelart lägger i slutet af maj och under juni månad 8—12 ägg; ibland anträffas de ännu i juli. *O. Brusiin* erhöill från Porkkala elfva ägg, funna i maj 1880; *G. Sundman* samma år från samma ort 13 stycken tagna den 28 juni, och *O. Lindebäck* sex ägg tagna uti Kyrkslätt den 11 juni 1880; *K. E. Pelander* anträffade i Pernå (Småholmarne) den 24 och 26 juni 1877 tio och tolf olegade ägg; på Hogland fann *R. Sievers* flera ägg ännu den 13 juli 1877, likaså vid Onega sjön (Vossnesenje) nio friska ägg den 5 juli 1875 och vid floden Segotscha i ryska Karelen (Vygsjön-Segosero) sju ägg den 1 juli 1876; uti landets norra delar

Sorsalintuja.

Iso koskelo.

Pesänsä rakentaa isokoskelo onttoon puuhun tahi puuhun veroitettavaksi asetettuun pönttöön; munat ovat luvultaan tavallisesti 9—11, joskus 15, mutta voivat veroitetuissa pöntöissä lisäytyä 20; niitä tapaa jo toukokuun keskipaikoilla tahi myöhemmin, usein kuitenkin vielä pitkän matkaa kesäkuussa. Turun seudussa 15 p. toukok. 1856, *K. Levison*; Helsingissä 26 p. toukok. 1863, *Melan* kokoelma ja 8 p. toukok., *Dahlström*; Pernajassa (Löfö) 18 p. kesäk. 1878 kahdeksan hautomatonta munaa, *K. E. Pelander*; Korpiselässä 29 p. toukok. 1880, *Hj. Schulman*; Iissä sai *C. Brander* neljä munaa 25 p. toukok. 1863; Alatorniassa 30 p. toukok. 1879, *E. Hougberg*. — Kuvatun munan on *C. Brander* ottanut Pudasjärvellä.

Pikku koskelo.

Tämä maamme yleisin ja enimmin levinnyt vesilintu munii toukokuun lopulla ja kesäkuun alussa 8—12 munaa; joskus niitä tapaa vielä heinäkuussakin. *O. Brusiin* sai Porkkalasta 11, kesäkuun 28 päivänä otettua munaa ja *O. Lindebäck* 6 Kirkkonummella kesäkuun 11 päivänä 1880 otettua munaa; *K. E. Pelander* löysi Pernajassa (Småholmarne) kesäkuun 24 ja 26 p:nä 1877 kymmenen ja kaksitoista hautomatonta munaa; Suursaarella tapasi *R. Sievers* useita munia vielä heinäkuun 13 päivänä 1877, samoin Äänisjärven rannalla (Vossnisennissa) yhdeksän hautomatonta munaa 5 p. heinäk. 1875 ja Sekehenojen varrella (Uikujärvi—Seesjärvi) seitsemän munaa 1 p. heinäk.

erhöll *E. Hougberg* 7 st. ägg vid Torneå den 30 maj, samt den 4 juni 1880, likaså ägg i Kittilä den 12 och i Muonio den 10 juni samma år. — Exemplet, som är afbildadt, är taget uti Ingå af *E. Hisinger*.

1876; maamme pohjoisosissa sai *E. Hougberg* 7 munaa Torniossa 30 p. toukok., sekä 4 p. kesäk. 1880, samoin munia Kittilässä 12 p. ja Muoniossa 10 p. kesäkuuta samana vuonna. Kuvatun munan on *E. Hisinger* ottanut Inkoossa.

Längd, Pituus: 69 68,5 68,2 68 68 67,8 67 66,4 66,4 66 65,7 65,5 64,6 64 64 63,4 63,4 63,3 63,2 61,5 60,1 59,5 59,3 58,5 58,3 57,8 mill. (39).
Bredd, Paksuus: 46 45,5 43,2 45,3 44,5 44,3 43,5 44,5 44 46,5 43 44,3 42 46,4 44 44,8 46,3 46 44 41 42,6 42,5 42,4 42,5 41,5 42,8 mill.

Mergus albellus LINN.

(Nilsson II p. 507, Holmgren p. 1143, Westerlund p. 185, v. Wright-Palmén p. 546, Malmberg p. 134, Mela p. 224.)

Salskrake.

Uti Pudasjärvi har *C. Brander* erhållit elfva ägg den 14 juni 1869, samt fyra i maj 1869; *E. Hougberg* erhöi från Kittilä ägg, tagna den 9 juni 1880. — Afbildningen är gjord efter ett ägg från den förstnämnda lokalen.

Herna.

Pudasjärvellä on *C. Brander* saanut yksitoista munaa 14 p. kesäk. 1869, sekä neljä munaa toukokuussa 1869; *E. Hougberg* sai Kittilästä munia, jotka olivat otetut 9 p. kesäk. 1880. Kuvaus on edelliseltä paikalta otetun munan mukaan.

Längd, Pituus: 52,2 51,8 51,4 51 50,4 50 48,7 mill. (7).
Bredd, Paksuus: 36,8 66,6 36,3 37,3 37,3 36,5 35,5 mill.

Somateria mollissima LINN.

(Nilsson II p. 489, Holmgren p. 1112, Westerlund p. 182, v. Wright-Palmén p. 434, Malmberg p. 129, Mela p. 220.)

Eider.

Uti vestra nyländska skärgården uppgifves en del, antagligen äldre individer („isåd“) lägga sina ägg i början af maj och hafva full kull i medlet af månaden, medan andra („gräsåd“, „sommaråd“), antagligen yngre honor, skola värpa först under loppet af juni månad. Följande datumuppgifter finnas tillgängliga att meddelas: södra Åland (Klåfskär) den 28 maj 1872, *R. Sievers*; Helsingforstrakten den 8 juni 1861, *Dahlström*; Pernå (Hudö) fem ägg den 7 maj och 4 olegade den 10 maj 1877, *K. E. Pelander*; *Meves* fann vid Hvita hafvet (Kiostroff) ägg år 1869 ännu den 10 juli. — Afbildningen är gjord efter ett ägg från Åland, taget af *Sulin*.

Haahka.

Uudenmaan länteisessä saaristossa sanotaan muutamien, luultavasti vanhempien lintujen („jäähaahkojen“) pesivän toukokuun alussa ja saavan täyden munamääränsä saman kuun keskipaikoilla, toisten taas, nähtävästi nuorempien haahkojen („heinähaahkojen“, „kesähaahkojen“) sanotaan munivan vasta kesäkuun kuluessa. Seuraavat päivilmoitukset voimme ilmoittaa: eteläinen Ahvena (Klåfskär) 28 p. toukok. 1872, *R. Sievers*; Helsingin seutu 8 p. kesäk. 1861, *Dahlström*; Pernaja (Hudö) viisi munaa 7 p. toukokuuta ja 4 hautomatonta 10 p. toukok. 1877, *K. E. Pelander*; *Meves* löysi Vianan meren rannalla (Kiostrovassa) munia vuonna 1869 vielä 10 p. heinäkuuta. — Kuvattu muna on Ahvenasta, *Sulin*'in ottama.

Längd, Pituus: 87,3 83,5 83 81,2 81 80,5 80,5 80,4 79,8 79,2 79 78,8 78 77,8 77,7 77 75 74 73,3 72 71 mill. (21).
Bredd, Paksuus: 53 50,8 49,7 52,5 50 51 50,3 50,1 51,5 50,1 51 49,5 52 50,4 51,7 53 52,2 49,2 52 49,5 51,4 mill.

Fuligula (Oidemia) fusca LINN.

(Nilsson II p. 463, Holmgren p. 1119, Westerlund p. 159, v. Wright-Palmén p. 461, Malmberg p. 130, Mela p. 214).

Svärta.

Svärta lägger 8—10 ägg under någon buske, bland blåbärsris, ljung, torra blad eller dylikt i närheten af vatten; i Nyländska skärgården anträffas de i medlet af juni, enligt *C. A. Aschan*; *G. Sundman* erhöill 1880 ägg från Porkkala tagna den 28 juni, och samma år erhöill *O. Lindebäck* från Kyrkslätt ägg den 13 juni; år 1877 fann *K. E. Pelander* nio olegade ägg i Pernå (Härkäpää) den 28 maj. Förutom längs finska och bottniska vikarnes kuster häckar arten ymnigt i de inre delarne af Lappmarken, samt äfven i Finlands nordliga inre delar, men härifrån hafva vi endast ett datum att tillgå, nemligen från Kiuruvesi (Luupue) fem ägg den 11 juni 1870, *C. A. Aschan*, bland dem äfven det afbildade.

Längd, Pituus:	76,4	75	75	74,7	74,5	74	73,7	73,5	73	73,1	72,5	72,5	72,3	72	70,6	70,5	70,3	69,2	69	68,5	mill.
Bredd, Paksuus:	48,4	49	46,3	49,5	48,4	49	48,5	47,5	47	50,9	48,7	46	46,3	48,2	48,3	47,8	46,7	49	48,2	46,4	mill.

(34).

Pilkkasiipi.

Pilkkasiipi munii 8—10 munaansa jonkun pensaan alle, mustik-kavarvikkoon, kanervikkoon, kuivien lehtien sekaan tahi muihin senlasiin paikkoin lähelle vettä; Uudenmaan saaristossa niitä tapaa kesäkuun keskipaikoilla, *C. A. Aschan*'in mukaan; *G. Sundman* sai 1880 Porkkalasta munia, jotka olivat otetut 28 p. kesäkuuta, ja samana vuonna sai *O. Lindebäck* munia Kirkkonummelta 13 p. kesäkuuta; vuonna 1877 löysi *K. E. Pelander* yhdeksän hautomatonta muna Per-najassa (Härkäpäässä) toukokuun 28 päivänä. Paitsi Suomen ja Poh-janlahtien rannoilla pesii pilkkasiipi suurin määrin Lapin sisäosissa ja myös Suomen pohjoisissa sisäosissa, mutta täältä meillä ei ole kuin yksi ainoa päivälmoitus, nimittäin Kiuruvedeltä (Luupueesta) viisi muna 11 p. kesäk. 1870, *C. A. Aschan*, niitten joukossa kuvattu muna.

Fuligula (Oidemia) nigra LINN.

(Nilsson II p. 469, Holmgren p. 1116, Westerlund p. 160, v. Wright-Palmén p. 456, Malmberg p. 130, Mela p. 214.)

Sjööorre.

Från lappmarken har *E. Houghberg* erhållit ägg tagna i Enontekis den 27 juni och i Muonioniska den 20-juni 1880; från sistnämnda socken är jemväl ett ägg i *A. Melas* samling, taget år 1867 ännu den 6 juli; i Sotkamo hafva *Hollmerus* och *Aschan* funnit ett bo med fyra ägg den 25 juni 1867. — Det afbildade ägget är från Muonioniska, hemfördt af *Sahlberg* och *Palmén*.

Längd, Pituus:	67	65,7	65,7	65,2	64,6	64,4	63	mill.
Bredd, Paksuus:	45,4	44,6	44,1	45	45,9	44	43	mill.

(7).

Merilintu.

Lapista on *E. Houghberg* saanut munia Enontekiäisistä 27 p. kesäk. ja Muonioniskasta 20 p. kesäk. 1880; viimmemainitusta pitäjäästä on myös muna *A. Melan* kokoelmassa otettu vuonna 1867 vielä 6 p. heinäkuuta; Sotkamossa ovat *Hollmerus* ja *Aschan* löytäneet pesän, jossa oli neljä muna 25 p. kesäk. 1867. — Kuvatun munan ovat *Sahlberg* ja *Palmén* tuoneet Muonioniskasta.

Fuligula (Glaucion) clangula LINN.

(Nilsson II p. 474, Holmgren p. 1122, Westerlund p. 184, v. Wright-Palmén p. 473, Malmberg p. 132, Mela p. 217.)

Knipa.

Sitt bo reder knipan uti ihåliga träd eller uti därför utsatta holkar, oftast flere famnar från marken; till Utsjoki socken, der skog saknas, har arten anländt från den närbelägna Ishafskusten och en

Telkkä.

Pesänsä valmistaa telkkä onttoon puuhun tahi sitä varten ase-tettuun pönttöön, usein monta syltä korkealle maasta; Utsjoelle, jossa ei metsää kasva, on telkkä tullut lähellä olevan Jäämeren rannalta

gång, enligt *J. Fellman*, anträffats häckande uti kyrkans klockstapel. Äggen läggas, 6—8—14 till antalet, under senare hälften af maj och i juni månad. Vid sydkusten erhöill *K. E. Pelander* i Pernå (Horslök) fjorton något legade ägg den 24 juni 1877; i Korpiselkä den 24 maj 1880 *Hj. Schulman*. *C. A. Aschan* fann ägg uti Kiuruvesi i maj 1870, *A. L. Hollmerus* fyra ägg i Sotkamo den 20 maj 1868, *C. Brander* i Pudasjärvi åtta ägg den 16 juni 1861 och sex ägg den 31 maj 1868; *E. Hougberg* erhöill från Kolari ägg tagna den 28 maj och sex stycken den 2 juni 1880. — Det afbildade exemplaret är från Pudasjärvi, *C. Brander*.

Längd, Pituus: 63,5 63 62,8 61,2 60,4 60 60 59,7 59,3 59,2 59 58,7 58,7 58,6 58,2 58 58 57,8 57,5 57,2 57 57 57 56,9 56,7 56,6 mill. (33).
Bredd, Paksuus: 43,5 44,7 40,5 41,2 41,4 43,7 43 43,7 43 42,7 42,5 44,6 44 43,5 43 44 42,5 41,3 42,8 41,8 42,9 42,3 41,5 42,5 42,5 41,7 mill.

Fuligula (Glaucion) hiemalis LINN. (glacialis LINN.)

(Nilsson II p. 484, Holmgren p. 1126, Westerlund p. 161, v. Wright-Palmén p. 488, Malmberg p. 132, Mela p. 219.)

Alfögel.

Då allan häckar blott vid fjellsjöarna i Lappmarken ega vi ytterst få meddelanden härom. Äggen skola vara 4—8 och läggas i slutet af maj eller början af juni; *E. Hougberg* har lemnat till finska museum ägg tagna i Enontekis den 19 juni 1880. Det afbildade exemplaret hemfördes från samma socken af *Sahlberg* och *Palmén*.

Längd, Pituus: 56 55 54,8 54,5 54,5 52,3 52 51,4 51 50,8 mill. (9).
Bredd, Paksuus: 36,8 37,3 36 38,7 36,8 36,5 39,5 37,3 37,8 36,4 mill.

Fuligula marila LINN.

(Nilsson II p. 456, Holmgren p. 1133, Westerlund p. 183, v. Wright-Palmén p. 515, Malmberg p. 131, Mela p. 216).

Bergand.

Angående bergandens häckningstid kunna vi meddela blott ett datum, nemligen om ägg funna i Enontekis den 16 juni 1880, och inlemnade till finska museum af *E. Hougberg*. Afbildadt är ett ex. hemfördt år 1867 från Muonioniska af *Sahlberg* och *Palmén*.

Längd, Pituus: 65,7 63,5 63,3 62,8 mill. (4).
Bredd, Paksuus: 42 45 43,1 42,8 mill.

ja kerran, *J. Fellman*'in mukaan, pesinyt kirkon tapuliin. Munansa, 6—8—14 luvultaan, se munii toukokuun loppupuolella tai kesäkuussa. Etelärannalla sai *K. E. Pelander* Pernajassa (Horslökissa) neljätoista vähän haudottua munaa kesäkuun 24 päivänä 1877; Korpiselässä *Hj. Schulman* 24 p. toukok. 1880; *C. A. Aschan* löysi munia Kiuruvedellä toukokuussa 1870; *A. L. Hollmerus* neljä munaa Sotkamossa 20 p. toukok. 1868, *C. Brander* Pudasjärvellä kahdeksan munaa 16 p. kesäk. 1861 ja kuus munaa 31 p. toukok. 1868; *E. Hougberg* sai Kolarista munia 28 p. toukokuuta ja kuus munaa 2 p. kesäkuuta 1880. — Kuvattu muna on Pudasjärveltä, *C. Brander*.

Alli.

Kun alli pesii ainoastaan Lapin tunturivesien rannoilla, niin meillä on ylen vähän ilmoituksia sen suhteen. Munien sanotaan luvultaan olevan 4—8 ja niitä tavataan toukokuun lopulla ja kesäkuun alussa; *E. Hougberg* on antanut suomalaiseen museoon munia Enontekiäisistä kesäkuun 19 päivästä 1880. — Kuvatun munan ovat *Sahlberg* ja *Palmén* tuoneet samasta pitäjäästä.

Tunturisoroka.

Tunturisorokan pesimisestä on meillä yksi ainoa päivätieto; *E. Hougberg* on nimittäin suomalaiseen museoon antanut munia, jotka ovat otetut Enontekiäisissä 16 p. kesäk. 1880. — Kuvattu on muna Muonioniskasta, *Sahlberg*'in ja *Palmén*'in tuoma vuonna 1867.

Fuligula ferina LINN.

(Nilsson II p. 458, Holmgren p. 1132, Westerlund p. 161, v. Wright-Palmén p. 521, Malmberg p. 131, Mela p. 216.)

Rödhalsad dykand.

Ehuru denna art är anträffad häckande inom området, ega vi dock ej något datum att meddela eller ens något exemplar i finska äggsamlingen. Ur *A. J. Melas* samling har derföre ett ägg från Wolga-trakten blifvit afbildadt, hvars storlek är $56 \times 40,7$ mill.

Punasotka.

Vaikka tämä lintu on tavattu pesivänä alallamme, ei meillä kuitenkaan ole päivätietoja antaa, eikä edes sen munaa suomalaisessa museossa. *A. J. Mela* on sen vuoksi kokoelmastaan antanut Wolgan seudusta saadun munan kuvattavaksi; tämän koko on $56 \times 40,7$ mill.

Fuligula cristata STEPH.

(Nilsson II p. 451, Holmgren p. 1130, Westerlund p. 160, v. Wright-Palmén p. 508, Malmberg p. 131, Mela p. 215).

Vigg.

Äggen läggas vid sydliga kusten i slutet af maj och början af juni, men nordligare äro de anträffade först under senare hälften af juni, ja t. o. m. i juli månad. Till antalet äro de vanligen 6 å 10, men *R. Sievers* fann den 28 maj 1872 på Klåfskär af södra Åland icke mindre än 16 ägg i samma bo, samt för öfrigt på samma ort i olika bon den 29 maj 5 och 7 st., den 3 Juni 7 ägg, den 7 juni 8 ägg, den 17 juni 9 ägg. *O. Brusiin* erhöi från Porkkala tio ägg tagna den 20 maj 1880, och *G. Sundman* åtta ägg från samma ort, den 26 juni 1880, *O. Lindebäck* samma år från Kyrkslätt sju ägg tagna den 12 juni. *C. A. Aschan* fann i Nyländska skärgården sex ägg den 7 juni 1863, och *A. L. Hollmerus* vid Borgå tio ägg den 21 juni 1858; *Dahlström*, Sibbo den 7 juni 1863. Uti landets inre delar har *E. Warén* i Rautalampi funnit åtta något legade ägg den 28 juni; han anmärker, att arten värper äfven tidigare, men att äggen nästan ofelbart blifva uppätta af kråkor, så länge starrgräset omkring boet ännu är kort. *C. A. Aschan* fann i Kiuruvesi åtta ägg den 23 juni 1870; *A. L. Hollmerus* i Sotkamo sex legade ägg ännu den 16 juli 1877; *C. Brander* uti Pudasjärvi nio ägg (deribland det afbildade) d. 12 juni 1868; från Muonioniska hemförde år 1867 års expedition ägg, tagna ännu den 6 juli samma år; *E. Hougberg* erhöi derifrån ägg tagna år 1880 den 22 juni.

Jouhisotka.

Etelärannikolla pesii jouhisotka toukokuun lopulla ja kesäkuun alussa, mutta pohjoisemmassa sen pesää tapaa kesäkuun lopulla ja vielä heinäkuussakin. Munat ovat luvultaan tavallisesti 6—10, mutta *R. Sievers* löysi 28 p. toukokuuta 1872 Klåfskärilla Ahvenan eteläosassa 16 munaa samassa pesässä, ja muuten samassa seudussa eri pesissä toukokuun 29 päivänä 5 ja 7 munaa, 3 p. kesäk. 7 munaa, 7 p. kesäk. 8 munaa ja 17 p. kesäk. 9 munaa. *O. Brusiin* sai Porkkalasta kymmenen munaa, otetut 20 p. toukok. 1880, ja *G. Sundman* kahdeksan munaa samasta seudusta 26 p. kesäkuuta 1880, *O. Lindebäck* samana vuonna Kirkkonummelta seitsemän munaa kesäkuun 12 päivältä. *C. A. Aschan* löysi Uudenmaan saaristossa kuus munaa 7 p. kesäk. 1863, ja *A. L. Hollmerus* Porvoossa kymmenen munaa 21 p. kesäk. 1858; *Dahlström*, Sipoossa 7 p. kesäk. 1863. Maamme sisäosissa on *E. Warén* Rautalammella löytänyt kahdeksan jossakin määrin haudottua munaa 28 p. kesäk.; hän huomauttaa, että jouhisotka munii aikaisemminkin, mutta varikset syövät sen munat melkein säännöllisesti, niin kauan kun sara pesän ympärillä vielä on lyhyttä. *C. A. Aschan* löysi Kiuruvedellä kahdeksan munaa 23 p. kesäk. 1870; *A. L. Hollmerus* Sotkamossa kuus haudottua munaa vielä 16 p. heinäkuuta 1877; *C. Brander* Pudasjärvellä yhdeksän munaa (niitten joukossa myös kuvattu muna) 12 p. kesäk. 1868; Muonioniskasta toi 1867 vuoden retkikunta munia 6 päivältä heinäkuuta samana vuonna; *E. Hougberg* sai sieltä munia vuonna 1880, otetut 22 p. kesäkuuta.

Längd, Pituus:	62,4	62	62	61,9	61,7	61,5	60	59,8	59,2	59,2	59	58,7	58,5	58,3	58	58	57,8	57,5	57,5	57,2	56,7	56	55,2	54	mill.
Bredd, Paksuus:	41,5	42,5	41	42,6	41	41,6	41,5	40	41,7	39,6	42	40	40,8	41	41	40,5	41,9	41,1	39	43	41,4	42,2	42	39,4	mill.

(38).

Anas (Vulpanser) tadorna LINN.

(Nilsson II p. 417, Holmgren p. 1073, Westerlund p. 145, v. Wright-Palmén p. 369, Malmberg p. 125, Mela p. 207).

Grafand.

Högst sannolikt förekommer grafanden äfven häckande i vår sydvästra skärgård, men vi ega hvarken något datum att meddela eller ens säkra ägg; till afbildande har derföre ur *A. J. Mela* samling lemnats ett exemplar från Pommern, taget den 1 juni 1867; storlek 69 × 47 mill.

Ristisorsa.

Ristisorsa pesii epäilemättä lounaisessa saaristossamme, mutta meillä ei ole mitään päivätietoa annettavana eikä edes varmoja munia; kuvattavaksi on sen vuoksi *A. J. Mela* kokoelmastaan antanut munan Pommeristä, otettu 1 p. kesäk. 1867; koko 69 × 47 mill.

Anas (Spatula) clypeata LINN.

(Nilsson II p. 423, Holmgren p. 1078, Westerlund p. 165, v. Wright-Palmén p. 376, Malmberg p. 125, Mela p. 208).

Skedand.

Denna art häckar såväl i flere af landets sydliga delar som ända upp vid bottniska vikens norra del, men likväl föreligger ingen uppgift om datum för fynd af ägg; ej ens ett finskt exemplar har stått till buds att afbildas, utan i stället ett från södra Sverige ur *A. J. Mela* samling; storlek 55 × 37,5 mill.

Lapasorsa.

Lapasorsa pesii niin hyvin maamme eteläisissä osissa kuin Pohjanlahden pohjoisrannoilla, mutta kuitenkin emme ole saaneet päivätietoja munälöydöistä; emme ole edes saaneet suomalaista munaa kuvataksemme, vaan sen sijaan munan etelä-Ruotsista *A. J. Mela* kokoelmasta; koko 55 × 37,5 mill.

Anas boschas LINN.

(Nilsson II p. 428, Holmgren p. 1090, Westerlund p. 164, v. Wright-Palmén p. 383, Malmberg p. 125, Mela p. 209).

Gräsand.

Sina 9—11 ägg lägger gräsanden under loppet af maj månad, ibland uti juni, undantagsvis ännu senare, i mon af ålder och väderlek samt ifall olycksfall inträffat med första kullen. Till buds stå oss följande daguppgifter. Åbotrakten 9—11 ägg den 8 maj 1869, *K. Levison*; Esbo den 5 maj 1878, nio ägg, *O. Lindebäck*; Helsingfors den 18 maj 1862 enligt *Dahlström* (zool. mus.); Pernå (Tjufö) sju stycken färska ägg den 24 juni 1878 och åtta stycken färska vid Härkäpää den 13 juni 1879, tagna af *K. E. Pelander*; Kuopiotrakten vanligen i medlet eller slutet af maj kull af omkring 9 ägg enligt *Aschan*, den 18 maj 1862, *A. J. Mela*; i Wasa skärgård fann *O. Lindebäck* år 1865 ännu den 15 juli ägg, troligen en ny kull; Nedertorneå den 29 maj 1880, *E. Hougberg*. — Exemplaret som blifvit afbildadt är från Kittilä, taget af *Soldan*.

Sinisorsa.

Sinisorsa eli Heinäsorsa muunii 9—11 munaansa toukokuussa, joskus kesäkuussa, poikkeustilassa myöhemminkin, ikää ja ilmoja myöten sekä jos tapaturma on kohdannut ensimmäistä pesyettä. Käytettävinnämme ovat seuraavat päivätiedot. Turun seudussa 9—10 muna 8 p. toukok. 1869, *K. Levison*; Espoossa 5 p. toukok. 1878, yhdeksän muna, *O. Lindebäck*; Helsingissä 18 p. toukok. 1862, *Dahlström*'in mukaan (zool. mus.); Pernajassa (Tjufö) seitsemän hautomatonta muna 24 p. kesäk. 1878 ja kahdeksan hautomatonta Härkäpäässä 13 p. kesäk. 1879, *K. E. Pelander*; Kuopion seudussa tavallisesti toukokuun keskipaikoilla tahi loppupuolella noin 9 munan pesyeitä *Aschan*'in mukaan, 18 p. toukok. 1862, *A. J. Mela*; Waasan saaristossa löysi *Lindebäck* vuonna 1865 vielä heinäkuun 15 päivänä munia, luultavasti uusi pesye; Alatorniassa 29 p. toukok. 1880, *E. Hougberg*. — Kuvattu muna on Kittilästä, *Soldan*'in ottama.

Längd, Paksuus:	60,5	60	60	59,4	59,2	59	59	58,5	58,2	58	57,8	57,5	57,3	57	56,7	56,6	56,5	56	55,5	55,2	mill.
Bredd, Pituus:	42,5	42	41,5	41	43,4	42	41	41,5	41,1	40,7	39,6	43	42,2	39,1	39,6	39,1	41,5	39,5	38,2	38,6	mill.

(21).

Anas penelope LINN.

(Nilsson II p. 440, Holmgren p. 1080, Westerlund p. 166, v. Wright-Palmén p. 397, Malmberg p. 127, Mela p. 211.)

Bläsand.

I slutet af maj och under förra hälften af juni månad anträffas bläsanden häckande öfver största delen af landet; äggen äro 7—9 till antalet. I Nyländska skärgården inom Helsinges socken (Kronobergslandet) fem färska ägg den 25 maj 1880, *K. E. Pelander*, och Borgå socken (Kardrag) sju stycken något legade ägg den 12 juni 1866, *C. A. Aschan*, som jemväl i Maaninka fann nio färska ägg den 30 juni 1870; Sotkamo sju ägg den 10 juni 1877, *A. L. Hollmerus*; Pudasjärvi fem ägg i början af juni 1869, *C. Brander*; Nedertorneå den 8 juni 1880, *E. Hougberg*; under den sena våren år 1867 funnos ägg i Muonioniska ännu den 23 juni, *Sahlberg* och *Palmén*. — Afbildadt är ett exemplar taget uti Pudasjärvi af *C. Brander*.

Längd, Pituus: 60 57,3 57,3 56,7 55,7 55,5 55,4 55 54 54 54 53,8 53,4 53,2 52,8 52,6 52,4 52 51,5 50,5 50,3 mill.
Bredd, Paksuus: 36,4 39 37 37,8 39,4 38,4 38,8 38 38,5 37,8 36,8 38 37,3 39,3 38,4 37 38,2 37,8 37 36,6 38 mill. (23).

Haapana.

Toukokuun lopulla ja kesäkuun alkupuolella tavataan haapana pesivänä suurimassa osassa maataamme; munat ovat 7—9 luvultaan. Uudenmaan saaristossa, Helsingin pitäjässä (Kronobergslandet) viisi hautomatonta munaa 25 p. toukok. 1880, *K. E. Pelander*, ja Porvoon pitäjässä (Kardrag) seitsemän vähän haudottua munaa 12 p. kesäk. 1866, *C. A. Aschan*, joka myös Maaningalla löysi yhdeksän tuoretta munaa 30 p. kesäk. 1870; Sotkamossa seitsemän munaa 10 p. kesäk. 1877, *A. L. Hollmerus*; Pudasjärvellä viisi munaa kesäkuun alussa 1869, *C. Brander*; Alatorniassa 8 p. kesäk. 1880, *E. Hougberg*; myö-häisenä keväänä 1865 löydettiin Muonioniskassa munia vielä 23 p. kesäkuuta, *Sahlberg* ja *Palmén*. — Kuvattu muna on Pudasjärveltä, *C. Brander*.

Anas acuta LINN.

(Nilsson II p. 434, Holmgren p. 1096, Westerlund p. 165, v. Wright-Palmén p. 407, Malmberg p. 126, Mela p. 212.)

Stjertand.

Äggen sägas vara 6—9 och läggas i maj och juni; vi kunna meddela endast en anteckning, nemligen af *E. Hougberg* den 8 juni 1880 i Nedertorneå. — Det afbildade ägget förvaras i *Melas* samling och är från Muonio, 1867.

Längd, Pituus: 55,6 55 51,9 51,8 mill.
Bredd, Paksuus: 37,8 36,4 37,5 37 mill. (4).

Jouhisorsa.

Sanotaan munivan 6—9 munaa touko- ja kesäkuissa; yhden ainoan päivätiedon voimme antaa, nimittäin 8 p. kesäk. 1880 Alatorniassa, *E. Hougberg*. — Kuvatun munan säilyttää *A. J. Mela* kokoelmassan, se on Muoniosta v. 1867.

Anas querquedula LINN.

(Nilsson II p. 443, Holmgren p. 1082, Westerlund p. 165, v. Wright-Palmén p. 415, Malmberg p. 128, Mela p. 212.)

Årta.

Ehuru det lider intet tvifvel att årtan häckar uti en stor del af vårt område, hafva dock ej några tillförlitliga data eller ens exemplar härifrån stått till buds, utan har ett ägg från Mark Brandenburg ur *A. J. Mela*s samling blifvit afbildadt; storlek 48 × 32,7 mill.

Heinätavi.

Vaikka heinätavi epäilemättä pesii suuressa osassa alaamme, emme kuitenkaan ole onnistuneet saamaan luotettavia päivätietoja eikä edes munaa omasta maastamme, vaan on muna Mark Brandenburgista *A. J. Mela*n kokoelmasta kuvattu; koko 48 × 32,7 mill.

Anas crecca LINN.

(Nilsson II p. 446, Holmgren p. 1084, Westerlund p. 166, v. Wright-Palmén p. 421, Malmberg p. 128, Mela p. 213.)

Krickand.

Från medlet af maj till början af juli anträffas i olika delar af hela området krickans ägg, till antalet växlande mellan 7—8 och 11. Helsingfors den 9 juni 1862, *Dahlström*; Hollola (Vesijärvi) tio ägg med nästan fullt utbildade ungar den 13 juni 1880, *K. E. Pelander*; Vasatrakten den 16 maj 1880, *Kr. Svanljung*; Sotkamo, nio ägg den 15 maj, *C. A. Aschan*; Pudasjärvi den 29 maj 1868, *C. Brander*, Neder-torneå 8 ägg den 3 och 6 juni 1880, *E. Hougberg*; Sodankylä 7 à 8 ägg i senare hälften af maj och början af juni enligt prosten *J. Fellman*; ovanligt sentida väderlek torde år 1867 föranledt att ännu i juli ägg erhöles i södra Enontekis af *Sahlberg* och *Palmén*. — *A. J. Mela* har vid Kuopio funnit det på planchen afbildade ägget.

Tavi.

Toukokuun keskipaikoilta heinäkuun alkuun tavataan koko alamme eri osissa tavin munia, jotka luvultaan vaihtelevat 7—8 ja 11:teen. Helsingissä 9 p. kesäk. 1862, *Dahlström*; Hollolassa (Vesijärvellä) kymmenen munaa melkein täysijoutuneilla pojilla 13 p. kesäk. 1880, *K. E. Pelander*; Vaasan seudussa 16 p. toukok. 1880, *Kr. Svanljung*; Sotkamossa, yhdeksän munaa 15 p. toukok., *C. A. Aschan*; Pudasjärvellä 29 p. toukok. 1868, *C. Brander*; Alatorniossa 8 munaa 3:na ja 6:na p. kesäk. 1880, *E. Hougberg*; Sodankylässä 7—8 munaa toukokuun loppupuolella ja kesäkuun alussa rovasti *J. Fellman*'in mukaan; tavattoman myöhäinen ilma lienee vuonna 1867 vaikuttanut että vielä heinäkuussakin saatiin munia Enontekiäisissä, *Sahlberg* ja *Palmén*. — *A. J. Mela* on Kuopiossa löytänyt lehdellemme kuvatun munan.

Längd, Pituus:	47,1	46,8	46,5	46,3	46	45,9	45,4	45,4	45,2	45,2	45,2	45	45	44,6	44,6	44,5	44,4	44,2	44	43,7	43,7	43,4	43,4	43,2
Bredd, Paksuus:	33,4	33	32,3	31,5	32,3	32	33	31,5	34,3	32	31,4	33	32	32,8	32,2	32,5	33,5	33	33	31,7	33	32,8	32	33
								43,2	42,8	42,3	41,8	41,2	mill.											
								31,8	30,8	32,2	29,8	30	mill.	(44).										

Cygnus musicus BECHST.

(Nilsson II p. 385, Holmgren p. 1050, Westerlund p. 155, v. Wright-Palmén p. 314, Malmberg p. 122, Mela p. 201).

Sångsvan.

Enligt framlidne prosten *J. Fellmans* anteckningar lägger svanen i våra nordligaste Lappmarker fyra eller fem ägg omkring den 12 maj; *E. Hougberg* erhöill fyra friska ägg i början af juni 1880 från Portimo vid Simo elf; *R. Sievers* fann tre något legade ägg den 19 juni 1876 vid Vyggsjön i ryska karelen. — Det afbildade ägget är taget af *Hj. Schulman* i Suojärvi.

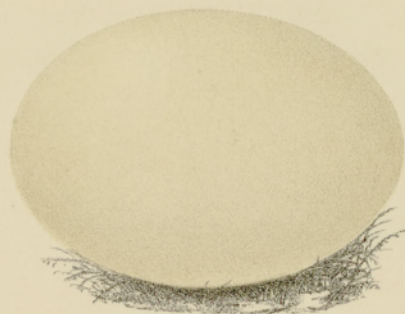
Joutsen.

Rovasti *J. Fellman*'in muistoonpanojen mukaan munii Joutsen pohjois-Lapissa neljä tai viisi munaa toukokuun 12 päivän vaiheilla; *E. Hougberg* sai neljä hautomatonta munaa kesäkuun alussa 1880 Portimosta Simojoen varrella; *R. Sievers* löysi 3 vähän haudottua munaa 19 p. kesäk. 1876 Uikujärven rannalla Venäjän Karjalassa. — Kuvatun munan on *Hj. Schulman* ottanut Suojärvellä.

Längd, Pituus:	115,5	114	112	110	110	109	108,5	108	mill.
Bredd, Paksuus:	75	68,5	73	75	74,7	70	72	72	mill. (8).

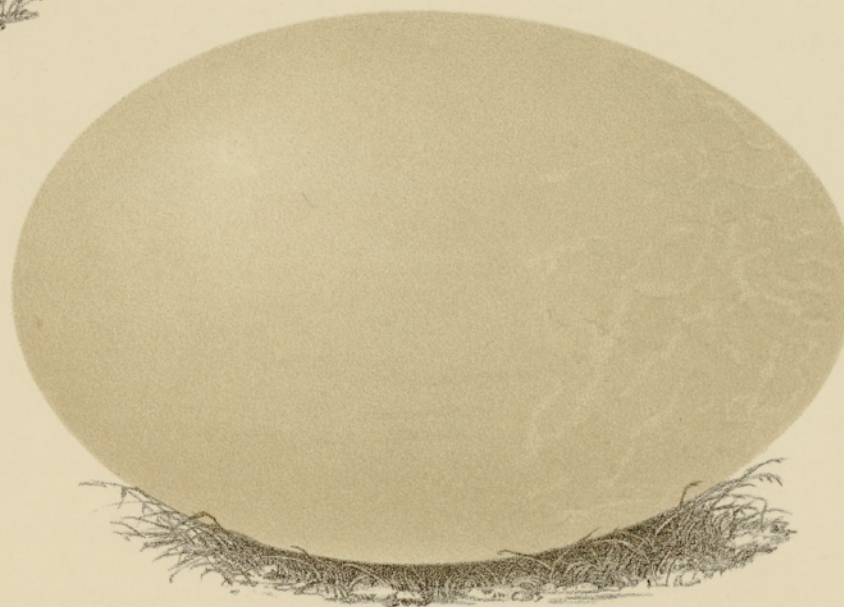
Mergus merganser L.
Storskrake. Iso koskelo.

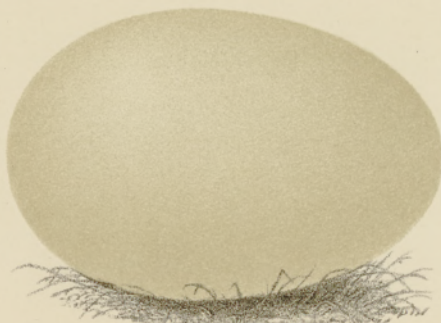
Mergus albellus L.
Salskrake. Herna.

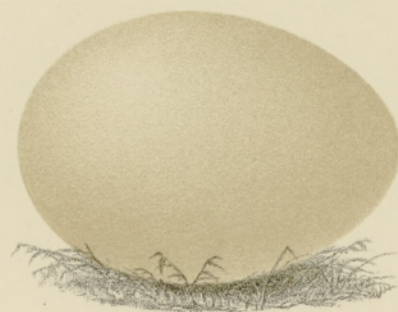
Mergus serrator L.
Pracka. Tukkakoskelo.

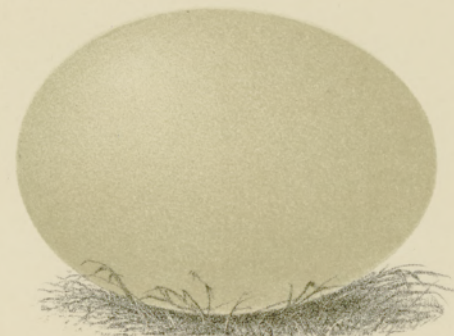
Cygnus musicus Bechst.
Sångsvan. Iso joutsen.

Fuligula cristata Steph.
Vigg. Jouhisotka.

Fuligula hiemalis L.
Alfögel. All.

Fuligula ferina L.
Rödhalsad dykand. Punasotka.

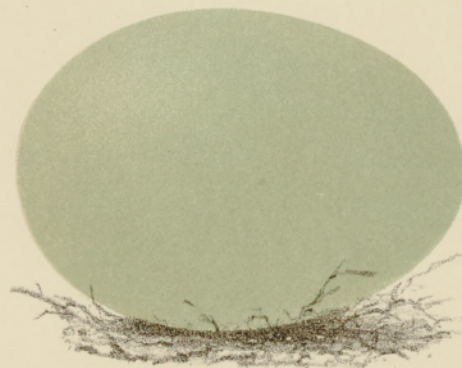
Fuligula fusca L.
Svärta. Pilkkasipi.

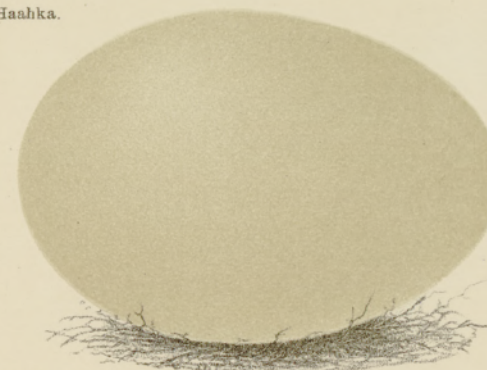
Fuligula mollissima L.
Eider. Haahka.

Fuligula nigra L.
Sjöorre. Merilintu.

Fuligula clangula L.
Knipa. Telkkä.

Fuligula marila L.
Bergand. Tunturisotka.

Anas querquedula L.
Årta. Heinätavi.

Anas penelope L.
Bläsand. Haapana.

Anas crecca L.
Krickand. Tavi.

Anas tadorna L.
Grafand. Ristisorsa.

Anas boschas L.
Gräsand. Sinisorsa.

Anas acuta L.
Stjertand. Jouhisorsa.

Anas clypeata L.
Skedand. Lapasorsa.

